

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Pertama
Sidang 1989/90

Oktober/November 1989

ZSC 313/2 Ilmu Optik II

Masa : [2 jam]

Jawab mana-mana EMPAT soalan.
Kesemuanya wajib dijawab di dalam Bahasa Malaysia.

1. (a) Berikan TIGA(3) faktor-faktor perbezaan antara pembelauan Fresnel dan pembelauan Fraunhofer.

(10/100)

- (b) Keamatan bagi pembelauan Fraunhofer dari celah dubel diberikan oleh persamaan

$$I = 4A_0^2 \frac{\sin^2 \beta}{\beta^2} \cos^2 \gamma$$

- (i) Apakah yang diterangkan oleh faktor $\frac{\sin^2 \beta}{\beta^2}$ dan $\cos^2 \gamma$.

(10/100)

- (ii) Di dalam corak keamatan, bilakah berlakunya peringkat yang hilang dan berikan syarat "kehilangan peringkat interferens".

(10/100)

- (c) Jika kita mengambilkira kesan kelebaran celah punca, terangkan apa yang didapati jika kita menganggap celah itu sebagai

- (i) sumber dubel dan berikan syarat kehilangan pinggir bagi sumber dubel

(20/100)

- (ii) suatu celah punca yang lebar dan berikan syarat kehilangan pinggir bagi sumber celah lebar.

(20/100)

(d) Dua celah dubel diletakkan di atas suatu meja optik. Satu celah dubel yang mempunyai $d_1 = 0.250$ mm disinari oleh cahaya hijau arka raksa yang mempunyai jarak gelombang $5460.74 \text{ \AA}$. Cahaya hijau ini digunakan sebagai sumber celah. Pemerhatian dibelakang celah dubel yang kedua yang mana $d_2 = 0.750$ mm melihat pinggir-pinggir celah dubel yang jelas pada hujung meja. Apabila celah dubel yang kedua dianjakkan kearah sumber celah dubel, pinggir-pinggir "hilang" pada suatu posisi yang tertentu, muncul kembali, dan "hilang" semula dan seterusnya.

- (i) cari jarak yang paling jauh bila pinggir-pinggir itu "hilang"
- (ii) cari jarak yang berikutnya yang paling jauh bila pinggir-pinggir itu muncul kembali dan
- (iii) cari jarak apabila pinggir-pinggir itu "hilang" semula.

(30/100)

2. (a) Jelaskan dengan bantuan suatu gambarajah bagaimana zon setengah kala di dalam pembelauan Fresnel itu terbentuk.

(20/100)

(b) Bermula daripada kesan pembelauan yang di dapati daripada bukaan pinggir lurus, terangkan selengkapnya bagaimana lingkaran Cornu terbentuk dan tunjukkan bahawa

$$v = s \sqrt{\frac{2(a+b)}{ab\lambda}}$$

(40/100)

(c) Suatu celah diletakkan pada satu hujung meja optik dan disinari oleh cahaya hijau yang mempunyai $\lambda = 5000 \text{ \AA}$. Suatu rod tegak berdiameter 1.60 mm diletakkan sejauh 50.0 cm dari celah tersebut. Pemerhatian corak pembelauan dibuat pada 50.0 cm dari rod tersebut. Apakah nilai Δv yang patut digunakan pada lingkaran Cornu untuk mewakili objek legap ini?

(10/100)

...3/-

(d) Kepingan zon boleh berfungsi sebagai suatu kanta penumpu.

- (i) Nyatakan jarak fokus primer bagi suatu kepingan zon Fresnel.
- (ii) Hitung jarak fokus jika cahaya dari lampu helium yang mempunyai $\lambda = 4471 \text{ \AA}$ digunakan dan jejari bagi piring pusat kepingan zon ialah 0.425 mm.
- (iii) Berapakah jarak fokus subsidiari pertama untuk kepingan zon di dalam (ii).

(30/100)

3. (a) Taburan keamatan paduan bagi suatu parutan pembelauan dengan N celah diberikan oleh persamaan

$$I = I_0 \left[\frac{\sin \beta}{\beta} \right]^2 \left[\frac{\sin N\gamma}{\sin \gamma} \right]^2$$

- (i) Dengan menggunakan persamaan di atas, tunjukkan bahawa maksimum utama terletak pada $d \sin \theta = m\lambda$
- (ii) Lukiskan secara kualitatif corak keamatan yang dihasilkan oleh pembelauan tujuh celah yang diruangkan secara sama dan $d/b = 3$. Lambangkan juga titik-titik di atas paksi-x dengan nilai-nilai β dan γ yang sepadan.

(10/100)

(30/100)

(b) Sembilan sumber gelombang mikro yang koheren diletakkan sepanjang satu garis lurus. Jarak antara dua sumber bersebelahan ialah 10.0 cm dan jarak gelombang ialah 2.50 cm. Hitung

- (i) luas sudut bagi maksimum pusat
- (ii) pemisahan sudut antara maksimum

(40/100)

(c) Dua garis spektra pada $\lambda = 6200 \text{ \AA}$ dipisahkan sebanyak $0.625 \text{ \AA}$. Berapakah bilangan parutan yang minimum bagi suatu parutan supaya doublet yang terbentuk dapat dibezajelaskan di dalam tertib kedua.

(20/100)

4. (a) Berikan takrifan sebaran optik. (10/100)
- (b) Tuliskan nota ringkas tentang sebaran normal dan sebaran janggal. (20/100)
- (c) Nyatakan kecacatan yang H.L.F. Helmholtz temui pada persamaan Sellmeier dan terangkan pembedulannya. (20/100)
- (d) Huraikan secara ringkas asal indeks biasan daripada segi teori elektromagnet.

Dengan menggunakan model ayunan cas-cas molekul dibawah pengaruh medan cahaya elektromagnet, tunjukkan bahawa persamaan sebaran sebagai fungsi ω ialah

$$n^2(\omega) = 1 + \frac{Nq^2}{\epsilon_0 m_e} \left(\frac{1}{\omega_0^2 - \omega^2} \right)$$

(50/100)

5. (a) Tulis nota-nota ringkas tentang
- (i) Hukum Brewster (20/100)
  - (ii) Hukum Malus (20/100)
  - (iii) Dikroisma (20/100)
- (b) Terangkan apa yang dimaksudkan dengan rangkaian-rangkaian
- (i) cahaya dikutubkan secara linear
  - (ii) cahaya dikutubkan secara bulatan dan
  - (iii) cahaya dikutubkan secara separa (40/100)